

Operační program
Jan Amos Komenský

APU-IDZ VEŘEJNÁ PODPORA

Programové období 2021 – 2027,
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

6. 2. 2025

Martina Anděrová, odd. metodiky OP

Spolufinancováno
Evropskou unií

OPJAK.CZ
MSMT.CZ

Veřejná podpora (VPo) je obecně zakázána! (čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU)

- Pravidla VPo zajišťují ochranu hospodářské soutěže na jednotném trhu v EU, a to **i v oblasti vzdělávání!!!**
- Veřejné prostředky (dotace) nesmí narušit hospodářskou soutěž.

Spolufinancováno
Evropskou unií

ALE CO KDYŽ TRH NEUMÍ ZAJISTIT VŠECHNO?

- ZÁKLADNÍ FUNKCE STÁTU (vč. výkonu veřejné moci OSS a ÚSC, i zajištění vzdělání pro své občany)
 - TRŽNÍ SELHÁNÍ
- v těchto případech je státní intervence žádoucí

Spolufinancováno
Evropskou unií

POJEM „VEŘEJNÁ PODPORA“

Pouze podpora, která splňuje všechny 4 znaky:

- Z**výhodnění
- V**eřejné prostředky
- O**vlivnění obchodu
- N**arušuje hosp. soutěž

ZVÝHODNĚNÍ

- Podpora zvýhodňuje určité podniky/odvětví a je **SELEKTIVNÍ**.

PODNIK = subjekt vykonávající hospodářskou činnost (**bez ohledu na právní formu a zdroj financování!**)

HOSPODÁŘSKÁ (EKONOMICKÁ) ČINNOST vs. **NEHOSPODÁŘSKÁ ČINNOST**

nabízení jakékoli služby/zboží na trhu

Spolufinancováno
Evropskou unií

NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

- Zvýhodnění podniku → narušení hospodářské soutěže
- Pokud existuje pro HČ trh a potenciální konkurence
- Pokud by podpora posílila postavení příjemce oproti jeho konkurentům – nižší náklady, modernější produkt, rozšíření výroby apod.
- Stačí možnost narušení soutěže

Spolufinancováno
Evropskou unií

OVLIVNĚNÍ OBCHODU MEZI STÁTY EU

- Opět stačí možnost ovlivnění obchodu mezi členskými státy EU
- **PŘESHraniční EFEKT**
 - činnost přesahuje hranice ČR nebo
 - soutěže na relevantním trhu se může účastnit i zahraniční podnik nebo
 - zahraniční zákazníci
- Pokud příjemce působí **v malém rozsahu a pouze lokálně**, lze znak „OVLIVNĚNÍ OBCHODU“ vyloučit ≠ VPo

Spolufinancováno
Evropskou unií

VZDĚLÁVÁNÍ - NEHOSPODÁŘSKÁ ČINNOST (NHČ)

**Sdělení Komise o pojmu státní podpora (2016/C 262/01),
kap. 2.5, bod 28-30:**

- veřejné vzdělávání organizované školami / školskými zařízeními, které jsou součástí veřejného systému vzdělávání a jsou převážně financované z veřejných prostředků (> 50 %)

POZOR!!! I soukromé školy bývají často financované převážně z veřejných prostředků. V takovém případě je vzdělávání, které poskytují, také považované za NHČ.

+ PPP a DDM (součást veřejné vzdělávací soustavy ČR)

VZDĚLÁVÁNÍ - HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST (HČ)

- volnočasové kroužky mimo výuku ve škole
- komerční školení, ale i poskytování vzdělávacích služeb neziskovými organizacemi a příspěvkovými organizacemi OSS/ÚSC (např. NPI),
- poskytování vzdělávání soukromě financovanými školami, vč. soukromých VŠ,
- poskytování dalších služeb, pro které existuje trh (např. pronájem učeben či konferenčních sálů podnikům a veřejnosti, poradenské služby)

- Dotace pro **kraje (příjemce)** v APU-IDZ „**mimo režim VPo**“.
- Kraje nebudou ve vztahu k aktivitám podpořeným v rámci této výzvy vykonávat hospodářské činnosti ve smyslu pravidel VPo.
- O hospodářskou činnost se nejedná v případě, kdy veřejnoprávní subjekty jednají jakožto **orgány veřejné moci**, tj. v případě, kdy daná činnost patří mezi základní funkce státu (samosprávného celku), nebo jestliže je s těmito funkcemi spojena svou povahou, svým cílem a pravidly, kterými se řídí (bod 17 Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU).

Spolufinancováno
Evropskou unií

- **Prohlášení partnera projektu o souladu projektu s pravidly VPo**
(příloha žádosti o podporu) - pokud jsou všechny 4 znaky splněny = VPo
→ **nutné najít výjimku ze zákazu VPo a ošetřit**

- VPo se řeší na všech úrovních:
 - **příjemce podpory**
 - **partner projektu s finančním příspěvkem**, příp. bez finančního příspěvku, pokud mu bude poskytnuta výhoda v jiné než finanční podobě
 - **cílové skupiny (zapojené subjekty)**

Spolufinancováno
Evropskou unií

VÝJIMKY ZE ZÁKAZU VEŘEJNÉ PODPORY

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VÝJIMKY ZE ZÁKAZU VEŘEJNÉ PODPORY

- **podpora malého rozsahu – de minimis**
- **služby obecného hospodářského zájmu – SOHZ**
- **blokové výjimky – GBER (nařízení Komise č. 651/2014)**
- **notifikace Evropské komisi**

Uvedené podpory (kromě podpory de minimis) označujeme za VPo slučitelnou s vnitřním trhem.

Spolufinancováno
Evropskou unií

DE MINIMIS – PODPORA MALÉHO ROZSAHU

Nařízení Komise č. 2023/2831 na podporu de minimis (do 31.12.2023 1407/2013)

- podpora do 300 tis. EUR za poslední 3 roky zpátky od poskytnutí podpory (= datum nabytí právní moci Rozhodnutí o poskytnutí dotace)
- disponibilní limit vypočten za skupinu propojených podniků (tzv. JEDEN PODNIK)
- podpora musí být do 5 pracovních dnů zapsána do národního Registru de minimis (jinak pokuta od ÚOHS)

Spolufinancováno
Evropskou unií

DE MINIMIS – PODPORA MALÉHO ROZSAHU

Podpora de minimis ≠ veřejná podpora

- NE**O**vlivňuje obchod mezi členskými státy EU
- NE**N**arušuje hospodářskou soutěž

ZV..

Spolufinancováno
Evropskou unií

SOHZ – SLUŽBY OBECNÉHO HOSPODÁŘSKÉHO ZÁJMU

- hospodářské činnosti, které přinášejí výsledky v celkovém veřejném zájmu (v zájmu nejširší veřejnosti)
- nebyly by na trhu bez veřejného zásahu vykonávány vůbec nebo ne v takovém rozsahu a za takových podmínek, které veřejný zájem požaduje (kvalita, cena, přístup ke službě) = TRŽNÍ SELHÁNÍ
- obvykle zajišťovány státem, kraji či obcemi nebo i jinými subjekty na základě POVĚŘENÍ K VÝKONU SOHZ
- Vyrovnávací platba (kompenzace) = VPo, ale dle **Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU** je slučitelná s vnitřním trhem

Spolufinancováno
Evropskou unií

ÚOHS – ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

- koordinační orgán pro oblast VPo pro ČR
- přístupy do Registru de minimis, do systému TAM (zadávání podpor)
- nahlašování podpor dle GBER do SANI
- monitoring poskytnutých podpor (SARI)
- databáze dotazů a odpovědí EK - eWIKI
- nová doména **UOHS.GOV.CZ**

Spolufinancováno
Evropskou unií

VYBRANÉ PŘEDPISY

- **Čl. 107 Smlouvy o fungování EU**
- **Zák. č. 215/2004 Sb. o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory**
- **Sdělení o pojmu státní podpora (2016/C 262/01) – sdělení Komise**
- **Rozhodnutí SOHZ - 2012/21/EU**
- **Nařízení Komise č. 2023/2831 na podporu de minimis (do 31.12.2023 č. 1407/2013)**
- **Rámec pro státní podpora výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01) – sdělení Komise**
- **Nařízení Komise č. 651/2014 – GBER**

Spolufinancováno
Evropskou unií

PRAVIDLA VEŘEJNÉ PODPORY V PPŽP OP JAK

- Kap. 7.6 – Veřejná podpora a nakládání s majetkem
- Kap. 8.1.5 – Způsobilé výdaje dle druhu, část B.4 Osobní výdaje (přímo vykazované výdaje) – dokladování přímých osobních výdajů v ŽoP:

Pro prokázání přímých osobních výdajů platí:

Pracovní smlouvy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, případně jiný související dokument dle interních předpisů příjemce, musí kromě povinných údajů dle zákoníku práce obsahovat také:

- identifikaci projektu, do kterého je zaměstnanec zapojen;
- popis pracovní činnosti (tj. náplň práce) relevantní pro projekt, včetně rozlišení, zda se jedná o hospodářskou nebo nehospodářskou činnost;
- rozsah činnosti, tzn. úvazek či počet hodin za časovou jednotku (měsíc, rok apod.) s uvedením adekvátního poměru pro projekt;
- údaj o mzdě/platu (zpravidla mzdový/platový výměr) s uvedením adekvátního poměru mzdy/platu na projekt nebo údaj o odměně z dohody.

Spolufinancováno
Evropskou unií

PRAVIDLA VEŘEJNÉ PODPORY V ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

19. Veřejná podpora²²

- 19.1** Příjemce je povinen Poskytovateli dotace poskytnout informace nezbytné k prokázání zajištění souladu s pravidly veřejné podpory.
- 19.2** V případě, kdy Evropská komise přijme rozhodnutí, že opatření představuje veřejnou podporu, která není slučitelná se společným trhem, a rozhodne o navrácení nebo o prozatímním navrácení veřejné podpory, je příjemce povinen tuto veřejnou podporu ve výši stanovené v rozhodnutí Evropské komise, a to včetně stanovených úroků, vrátit Poskytovateli dotace.
- 19.3** Podpora poskytnutá příjemci na realizaci projektu nemá charakter veřejné podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. Příjemce je povinen postupovat v souladu s níže uvedenými podmínkami a podmínkami uvedenými v kap. 7.6 PpŽP – specifická část. Příjemce je povinen podmínky uvedené v tomto bodě tohoto Rozhodnutí zajistit i u partnera.²³
- Příjemce je oprávněn v projektu realizovat pouze takové činnosti, které mají nehospodářský charakter. Podpora hospodářských činností příjemce v rámci projektu je v režimu nezakládajícím veřejnou podporu vyloučena, s výjimkou případů, kdy příjemce prokáže, že podpora těchto činností nenaplnuje některý ze znaků veřejné podpory.
 - V případě, že příjemce poskytne partnerovi projektu²⁴ nebo příjemci dotace poskytnuté příjemcem podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, prostředky na výdaje klíčových aktivit, u nichž není možné vyloučit kumulativní naplnění znaků veřejné podpory, je příjemce povinen ošetřit podporu některou z výjimek pro poskytování veřejné podpory (např. podpora de minimis, blokovaná výjimka nebo podpora poskytnutá v souladu s Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU na služby obecného hospodářského zájmu).²⁵
 - Příjemce je povinen zajistit dodržování pravidel veřejné podpory také ve vztahu k cílové skupině (zapojeným subjektům). Pokud by realizace aktivit v rámci projektu vedlo k poskytnutí zvýhodnění, které kumulativně naplňuje znaky veřejné podpory, je příjemce povinen ošetřit toto zvýhodnění některou z výjimek k poskytování veřejné podpory (např. podpora de minimis, blokovaná výjimka nebo podpora poskytnutá v souladu s Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU na služby obecného hospodářského zájmu)²⁶.
 - Příjemce je povinen informovat Poskytovatele dotace ve zprávách o realizaci projektu, které výdaje ošetřil výjimkou z poskytování veřejné podpory, a na vyžádání předložit Poskytovateli dotace dokumentaci prokazující ošetření této veřejné podpory.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PROHLÁŠENÍ O SOULADU ZREALIZOVANÉHO PROJEKTU S PRAVIDLY VEŘEJNÉ PODPORY

– PŘÍLOHA ZZOR

Prohlášení o souladu projektu s pravidly veřejné podpory

Název projektu	Klikněte sem a zadejte text.
Identifikace projektu / HASH kód žádosti	Klikněte sem a zadejte text.
Příjemce	Klikněte sem a zadejte text.
IČO	

Statutární orgán / osoba jednající na základě plné moci vydané statutárním orgánem příjemce prohlašuje, že:

1. V rámci projektu byly realizovány pouze takové činnosti, které mají nehmotnou povahu.
2. V případě, že příjemce/partner vykonává mimo projekt i hmotnou činnost, jsou hmotná a nehmotná činnosti odděleny prostřednictvím účetní evidence.
3. Výstupy z jednotlivých aktivit jsou/budou šířeny veřejně na nevýlučném a nediskriminačním základě v souladu s podmínkami bodu 18 části II ve vydaném rozhodnutí o poskytnutí dotace.
4. Projekt byl realizován v souladu s pravidly veřejné podpory a [Metodickým výkladem pro nakládání s majetkem spolufinancovaným z OP VVV](#).
5. Je si vědom právních následků nepravdivého prohlášení, včetně případné odpovědnosti vrátit poskytnutou podporu.

V případě pochybností poskytovatele podpory o pravdivosti uvedených prohlášení či pro potřeby budoucích kontrol je příjemce na základě výzvy poskytovatele podpory povinen uvedená prohlášení doložit/prokázat/vysvětlit.

Spolufinancováno
Evropskou unií

PORUŠENÍ PRAVIDEL VEŘEJNÉ PODPORY

- riziko navrácení podpory
- porušení rozpočtové kázně ve výši, v jaké byla rozpočtová kázeň porušena
- Pokud by EK vydala rozhodnutí o poskytnutí protiprávní veřejné podpory, musí se vrátit podpora zpět, a to včetně úroků.

Spolufinancováno
Evropskou unií

VÝBĚR Z VAŠICH DOTAZŮ

Dotaz č. 1:

Jeden z našich partnerů (SŠ zřízená krajem) plánuje v rámci projektu IDZ realizovat dva kroužky plavání pro žáky SŠ z našeho kraje. Rádi bychom se zeptali, zda se v případě realizace těchto aktivit jedná o veřejnou podporu či ne.

Odpověď:

- Jedná se o volnočasové kroužky mimo výuku SŠ → podpora hospodářské činnosti školy ve smyslu pravidel VPo (tj. nabízení služby na trhu - komerční kroužky plavání nabízí na trhu i řada jiných subjektů a existuje zde konkurence) - podporou může dojít k narušení hospodářské soutěže.
- Je nutné posoudit definiční znak „Ovlivnění obchodu mezi státy EU“, tj. zda jsou kroužky nabízeny pouze místním žákům v regionu a není pravděpodobné, že by přilákaly žáky z jiných členských států EU (je nutné zkoumat zejména v příhraničních oblastech!) nebo že by obdobné kroužky plavání mohly být nabízeny i jinými zahraničními subjekty.

Spolufinancováno
Evropskou unií

VÝBĚR Z VAŠICH DOTAZŮ

Dotaz č. 2:

Jak vyplnit **Prohlášení partnera (školy/školského zařízení) o souladu projektu s pravidly VPo** u partnera Pedagogicko-psychologické poradny, která je příspěvkovou organizací zřizovanou krajem a v souladu s § 1, odst. 2, vyhl. 72/2005 Sb. poskytuje své služby klientům zdarma. Jakým způsobem má partner vyplnit tabulku v části I. Posouzení hospodářského/nehospodářského charakteru vzdělávání? Výnosy jako takové partner nemá. Budeme-li v souladu s poznámkou pod čarou č. 2 (Provozní dotace a/nebo výnosy z transferů poskytnuté z veřejných prostředků (státní prostředky a/nebo prostředky územních samosprávných celků) za výnosy považovat provozní dotace, mají tyto zahrnovat veškeré náklady na provoz organizace?

Odpověď:

- Cílem otázek v části I. prohlášení je poměr soukromého a veřejného financování provozu poradny.
- „výnosy z veřejných prostředků“ = příspěvky zřizovatele (kraje) nebo i provozní dotace vs. soukromé zdroje (např. z poskytování služeb za úplatu)

1. Celkové roční provozní náklady na vzdělávání (hrazené z veřejných i soukromých prostředků)	Klikněte sem a zadejte text. Kč
2. Celkové roční provozní výnosy z veřejných prostředků na vzdělávání ²	Klikněte sem a zadejte text. Kč
3. Jaký je podíl celkových provozních výnosů z veřejných prostředků na celkových provozních nákladech na vzdělávání?	Klikněte sem a zadejte text. %
4. Je podíl provozních výnosů z veřejných prostředků vyšší než 50 % celkových provozních nákladů na vzdělávání? -> <i>Odpovíte-li NE, pokračujte v části II.</i> -> <i>Odpovíte-li ANO (v daném případě lze na poskytované vzdělávání nahlížet jako na nehopodářskou činnost³ a je vyloučen znak poskytnutí podpory podniku), přejděte rovnou do části III. (část II. již nemusíte vyplňovat). Můžete zvolit podporu mimo režim veřejné podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.</i>	Zvolte položku.

Spolufinancováno
Evropskou unií

VÝBĚR Z VAŠICH DOTAZŮ

Dotaz č. 3:

Budoucími partnery s finančním příspěvkem budou **soukromé VŠ** (o.p.s.), budou realizovat např. aktivitu Digitalizace ve vzdělávání a AI, jako dílčí aktivity jsou plánovány: podpora metodického kabinetu (např. setkávání pedagogů), spolupráce metodických kabinetů; realizace seminářů pro pracovníky SŠ/VOŠ v regionu (kraj) na aktuální témata a dle potřeb škol. Domníváme, že by u těchto partnerů nemusely být kumulativně naplněny znaky VPo. Mělo by se jednat o podporu na realizaci nehopodářských činností, příp. hospodářských činností pouze s omezeným lokálním dopadem. Prosíme o potvrzení, že vnímáme zapojení těchto partnerů mimo VPo správně.

Odpověď:

V případě, kdy budou partnery s finančním příspěvkem soukromé vysoké školy, určitě doporučujeme ošetřit VPo některou z výjimek (např. podporou de minimis nebo SOHZ), protože na vzdělávání poskytované těmito subjekty je vždy pohlíženo jako na hospodářskou činnost a u podpory těchto subjektů lze jen těžko vyloučit naplnění znaků VPo. U Vysoké školy logistiky o.p.s. dokonce již existuje rozhodnutí Evropské komise, kde byla dotčená podpora označena za veřejnou podporu ve smyslu čl. 107 SFEU, ale pořád je zde možnost ošetřit tuto podporu některou z výjimek, aby byla slučitelná s vnitřním trhem EU a plánované aktivity z dotace podpořit.

Spolufinancováno
Evropskou unií

VÝBĚR Z VAŠICH DOTAZŮ

Dotaz č. 4:

V rámci projektu bychom chtěli do projektových aktivit zapojit i některé **soukromé školy**. Nikoli však jako partnery s finanční příspěvkem, ale jako **zapojené organizace**, jejichž učitelé či žáci by patřili k cílovým skupinám projektových aktivit. Jakým způsobem máme zjistit, zda jejich zapojení spadá do veřejné podpory?

Odpověď:

Pokud by zapojení soukromé školy do projektu znamenalo pro školu nějakou výhodu (nemusí být nutně jen ve formě finančního příspěvku, může jít i o podporu, která znamená ušetření určitých nákladů, které by škola jinak musela financovat sama), je třeba zkoumat, zda se jedná o VPo. Návodem může být i vzor Prohlášení o souladu projektu s pravidly veřejné podpory pro výzvu APU-IDZ (typ pro školy), neboť stejným způsobem zkoumáme definiční znaky VPo i u partnerů projektu.

Spolufinancováno
Evropskou unií

PROSTOR PRO DALŠÍ DOTAZY

Spolufinancováno
Evropskou unií

Operační program
Jan Amos Komenský

DĚKUJEME ZA
POZORNOST

Další informace o OP JAN AMOS KOMENSKÝ (2021–2027)
jsou dostupné na webových stránkách [OPJAK.cz](https://opjak.cz).

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OPJAK.CZ
MSMT.GOV.CZ

